

Huvudman

Övertorneå kommun
kommun@overtornea.se

Beslut

Datum 2026-04-16
Dnr SI 2025:5971
Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Svarträvens skola 4-9 i Övertorneå kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 25 november 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Svarträvens skola 4-9 i Övertorneå kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd, svenska som andraspråk och frånvaro.

Skolinspektionen har den 25 november 2025 beslutat att förelägga Övertorneå kommun den 13 mars 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och svenska som andraspråk.

Övertorneå kommun har den 12 mars 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Övertorneå kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 25 november 2025 att det förelåg brister i verksamheten avseende skolans arbete med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Vidare bedömde Skolinspektionen att upprättade åtgärdsprogram inte uppfyllde författningarnas krav. Slutligen bedömdes det också vara en brist att en elev på skolan fick undervisning i en särskild undervisningsgrupp utan att detta föregåtts av en utredning om elevens behov av särskilt stöd och utan att rektorn fattat beslut om särskild undervisningsgrupp.

Av huvudmannens redovisning framgår att all personal på skolenheten, den 16 december 2025, fick information avseende skollagens bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram samt personalens

skyldighet att anmäla till rektor att en elev kan vara i behov av särskilt stöd och rektors ansvar att starta en utredning om särskilt stöd. Rektorn gav, den 27 januari 2026, all personal på skolenheten information om skolenhetens nya rutin om extra anpassningar och anmälan av utredningsbehov för särskilt stöd. Vidare gick rektorn vid tillfället igenom arbetsgången vid upprättande, uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram. Skriftlig information har även gjorts tillgängligt för lärarna på en digital samarbetsyta som alla lärare har tillgång till. Rutinen kommer att repeteras årligen inför läsårsstart och nyanställd personal kommer att få informationen.

Huvudmannen har redovisat skolans rutin för extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. Av rutinen framgår att lärare som trots extra anpassningar befarar att eleven inte kommer nå målen ska anmälas till rektorn via en funktionsbrevlåda.

Av huvudmannens redovisning framgår att det under perioden från den 11 november 2025 till den 9 mars 2026 har inkommit en anmälan om behov av utredning av särskilt stöd. För den anmälan har det startats en utredning om behov av särskilt stöd. Utredningen påbörjades 15 januari 2026 och slutfördes den 24 februari 2026.

Av de fem åtgärdsprogram som huvudmannen redovisat framgår vidare när åtgärdsprogrammen ska följas upp och när de ska utvärderas. Det framgår även vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen. I samtliga åtgärdsprogram finns hänvisningar till hur vårdnadshavare och elever ska överklaga innehållet i besluten.

Huvudmannen har redovisat tre åtgärdsprogram med beslut om placering i särskild undervisningsgrupp samt tillhörande utredningar om elevernas behov av särskilt stöd. Av de tre utredningar som redovisats framgår elevens behov och omfattning av undervisning i särskild undervisningsgrupp. Av åtgärdsprogrammen framgår i vilken omfattning eleverna ska ges undervisning i särskild undervisningsgrupp och i vilka ämnen. Besluten har fattats av rektorn.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att den personal som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen [2010:800]).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar

inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat 33 § i förvaltningslagen (2017:900) (29 kap. 10 § skollagen.)

Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon underrättas om hur det går till. En underrättelse om hur man överklagar ska innehålla information om vilka krav som ställs på överklagandets form och innehåll och vad som gäller i fråga om ingivande och överklagandetid (33 § förvaltningslagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har redovisat kommunens rutiner gällande undervisning i ämnet svenska som andraspråk för grundskolan. I rutinen framgår att när en elev skrivs in i grundskolan ska undervisande lärare med rätt kompetens bedöma elevens eventuella behov av att läsa svenska som andraspråk.

Dessa bedömningar kan grunda sig på observationer, dokumentationer och samtal, men även på stödmaterial som Skolverkets bedömningsstöd Bygga svenska. Vidare framgår av rutinen att om en lärare anser att en elev har behov av att läsa enligt kursplanen för svenska som andraspråk ska detta skyndsamt kommuniceras till rektor. Det är rektorn som fattar beslut om en elev ska läsa svenska som andraspråk utifrån lärarens bedömning.

Huvudmannen uppger att rektorn i samverkan med undervisande lärare har identifierat sex elever som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Dessa elever läser svenska som andraspråk tillsammans med sin ordinarie klass när de läser svenska. Lärarna som undervisar eleverna i svenska som andraspråk erbjuds handledning av en lärare som har behörighet i ämnet.

Rättslig reglering

Undervisningen i grundskolan ska omfatta ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen (biologi, fysik och kemi), samhällsorienterande ämnen (geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap), slöjd, svenska eller svenska som andraspråk, och teknik (10 kap. 4 § skollagen).

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för 1. elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, 2. elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet och 3. invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Lisa Naudot Bergh

Beslutsfattare
Signerat av: Lisa Naudot Bergh

X Johan Runemark Brydsten

Föredragande
Signerat av: Johan Runemark Brydsten